



Reactie VVCM / VCMB aan de Minister van Justitie inzake de internetconsultatie omtrent het wetsvoorstel incassokosten en het ontwerpbesluit incassokosten

Algemeen

De Vereniging van Credit Management (VVCM) en het Verbond voor Credit Management Bedrijven (VCMB) hebben met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel incassokosten dat op 14 september 2009 werd gepubliceerd door de Minister van Justitie.

Zij stemmen van harte in met het voornemen om het onderwerp incassokosten middels een wettelijke regeling te reguleren. De praktijk wijst uit dat vanwege het ontbreken van wetgeving grote onduidelijkheid is ontstaan bij schuldeisers én schuldenaren. Niet alleen moet duidelijkheid worden betracht wanneer welke kosten in rekening gebracht mogen worden en op welke voorwaarden, ook moet worden tegengegaan dat te hoge incassokosten worden gehanteerd.

Het voorstel zoals thans voorligt geeft de VVCM en VCMB redenen voor de navolgende opmerkingen, waarbij met name op de nota van toelichting wordt ingegaan. Hieruit immers vallen de beweegredenen voor de totstandkoming van het wetsvoorstel af te leiden.

Reeds in mei 2009 heeft een werkgroep van VVCM, VCMB tezamen met de KBvG en de VIA een *incassoadvies* aan de minister voorgelegd. Aan dit *incassoadvies* zal in het navolgende met enige regelmaat worden gerefereerd. Voor de volledigheid wordt dit *incassoadvies* als bijlage toegevoegd aan dit stuk.

De VVCM / VCMB heeft geen bezwaar tegen openbaarmaking van haar standpunten.

Maarssen, 9 november 2009

Kanttekeningen op Nota van toelichting

Vanuit het oogmerk dat de contouren van de regeling, zoals geschetst in de brief van de Minister aan de Tweede Kamer van 29 juni 2009 over normering buitengerechtigde kosten, zijn behandeld in het kader van armoedebeleid, valt te begrijpen dat het voorstel dat thans voorligt, slechts toeziet op de bescherming van consumenten en kleine bedrijven tegen onredelijke incassokosten.

1.

Graag zouden wij hebben gezien dat tot een regeling wordt gekomen voor de 'totale markt', teneinde hiermee meer eenduidigheid te betrachten. Daarbij komt het ons voor dat het zeker gepast is om ook de economische schade die door wanbetaling ontstaat, in ogenschouw te nemen bij het realiseren van een oplossing.

In het eerder aangehaalde *incassoadvies* heeft de VVCM/VCMB er voor gepleit om een onderscheid te maken voor wat betreft de wettelijke regeling terzake buitengerechtigde incassokosten tegen ondernemingen en (semi)overheidsinstanties (B2B) en incassozaken tegen consumenten (B2C).

Dit in navolging op de afzonderlijke wettelijke regeling die inmiddels ook is vastgelegd in artikel 6: 119 a BW voor wat betreft de wettelijke handelsrente die verschuldigd is bij het te laat betalen van een handelsvordering. De wettelijke handelsrente ex artikel 6:119 a BW is een direct uitvloeisel van de Europese Richtlijn van 29 juni 2000 (2000/35EG) inzake de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties, welke richtlijn op 8 augustus 2000 in werking is getreden.

Dat de consument in deze problematiek echter meer en beter dient te worden beschermd is naar onze mening een gegeven.

Voor de duidelijkheid zij er nog eens op gewezen dat te doen gebruikelijk in de B2B-markt wordt gecontracteerd door partijen op basis van gelijkwaardigheid, waarbij er volledige contractsvrijheid op tal van punten bestaat en de schuldenaar vaak zelf ook overeenkomsten en algemene voorwaarden richting diens eigen schuldenaren hanteert. De betaling van de prijzen die worden afgesproken, vormen de uitkomst van "loven en bieden" op een vrije markt waarbij het uitgangspunt voor de prijsvorming stipte betaling conform afspraken is. Om aangaande deze markt de vergoeding van buitengerechtigde incassokosten te beperken voor vorderingen tot € 25.000 komt ons onwenselijk voor. Immers, dat zou betekenen dat de wanpresterende partij via een omweg alsnog een korting op de prijs afdwingt, hetgeen schade betekent voor de presterende partij die haar prestatie wel correct heeft uitgevoerd. Juist voor handelstransacties is het essentieel dat de mogelijkheid blijft bestaan om vergoeding van buitengerechtigde incassokosten te bedingen, zonder dat deze stelselmatig door het plafond van de voorgestelde wetgeving wordt beperkt.

De administratieve en financiële lasten als gevolg van buitensporige betalingstermijnen en betalingachterstanden drukken zwaar op het bedrijfsleven, met name op het midden- en kleinbedrijf, zoals in de hiervoor genoemde Richtlijn van 29 juni 2000 vastligt.

Voorkomen moet worden dat de voorgestelde wijziging van wet in handelstransacties juist zal leiden tot een situatie waarin het weer de schuldeiser is die een aanzienlijk deel van de incassokosten voor eigen rekening dient te nemen.

Temeer, daar het wetsvoorstel ook inhoudt dat de schuldeiser de BTW over de vergoeding van de buitengerechtigde kosten voor eigen rekening dient te nemen. Het recht op een hogere rentevergoeding zou in schril contrast staan tot de hogere kosten die de schuldeiser in handelstransacties gedwongen wordt te dragen.

Zoals in artikel 3 lid e van de genoemde Richtlijn van 29 juni 2000 is bepaald heeft de schuldeiser aanspraak op redelijke schadeloosstelling door de schuldenaar voor alle relevante invorderingskosten, ontstaan door diens betalingsachterstand.

In artikel 96 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek zou alsdan moeten worden toegevoegd dat de te geven regels niet van toepassing zijn op handelstransacties.

2.

Het voorstel omvat een beperking in die zin dat een regeling voor vorderingen met een hoofdsom van maximaal € 25.000 wordt neergelegd. Dit is geschied vanuit de gedachte dat daarmee wordt aangesloten bij het wetsvoorstel tot verhoging van de voorgestelde competentiegrens van de kantonrechter tot dit bedrag. Niet valt in te zien welke redenen hieraan ten grondslag liggen en welke gelijkenis in deze onderwerpen deze maximalisatie rechtvaardigt.

Wij kunnen de aanname dat grotere vorderingen zich in de regel voordoen bij grotere bedrijven in dit licht overigens eveneens niet plaatsen. Wil de Minister hiermee aanduiden dat deze partijen vanwege hun professionele karakter zelf afspraken moeten maken? Dit zou te billijken zijn indien contractueel overeengekomen buitengerechtelijke incassokosten tussen professioneel acterende partijen niet voor rechterlijke matiging in aanmerking zouden kunnen komen.

Voor vorderingen met een hoofdsom boven de € 25.000 zou in het door de Minister gedane voorstel het oude regime blijven gelden. Dit zal er in de praktijk toe leiden dat de huidige situatie van onduidelijkheid in die gevallen niet veranderd. Sterker nog, het gevaar dat – bij gebreke van die eenduidige regeling – tóch aansluiting wordt gezocht bij de voorgestelde nieuwe regeling, is levensgroot. Of is het wellicht de bedoeling van de Minister om nog uit te spreken, gelet op het gekozen uitgangspunt voor het wetsvoorstel, dat de vergoeding van buitengerechtelijke kosten in handelstransacties en in consumentenvorderingen boven de € 25.000 vrijgesteld is van de in het wetsvoorstel neergelegde maximalisering? In ieder geval dient te worden voorkomen dat hiernaar wordt geregistreerd en is aanvulling zondermeer noodzakelijk.

Naar onze mening is de enige oplossing dat de staffel wordt uitgebreid (en niet wordt beperkt tot vordering met een hoofdsom tot maximaal € 25.000) tezamen met het onderscheid – aansluitend op het geldende renteregime – tussen B2B en B2C, gelijk hiervoor besproken.

3.

De nota gaat uit van het abstraheren van verrichte incassohandelingen, hetgeen de eenvoud van de normering dient. Wel zij opgemerkt dat er naar onze mening alleen sprake kan zijn van het ontvangen van een vergoeding indien er daadwerkelijk incassohandelingen zijn verricht.

In het *incassoadvies* dat wij in mei 2009 aan de Minister toezonden, is een voorstel gedaan om daartoe wel (beperkt) paal en perk te stellen. Er mag van de schuldeiser worden verwacht dat hij aantoonbaar dient te maken dat hij zijn in verzuim zijnde schuldenaar naar behoren minstens een (laatste) aanmaning heeft gestuurd waarin is opgenomen dat bij het uitblijven van betaling de vordering wordt verhoogd met incassokosten. Het voorkomt veel discussie indien dit wel wordt vastgelegd.

Wij zouden dan ook graag zien dat de Minister hiertoe wel voorwaarden opneemt.

4.

Wij benadrukken onze zorg indien de schuldeiser zelf tot het in rekening brengen van incassokosten kan overgaan, met name over de wijze waarop zulks geschiedt en de mate waarin dit de gedragingen van de schuldeiser mogelijk gaat beïnvloeden. Gevaar van eigenrichting dreigt daarbij mogelijk te ontstaan. Bovendien moet voorkomen worden dat de schuldeiser een eigen (geldelijk) belang krijgt bij uitvoeren van incasso handelingen.

Zeker indien de incassohandelingen worden geabstraheerd, valt te voorzien dat een eigenmachtig opgezet incassobeleid wordt gehanteerd (er worden immers kosten voor ontvangen) en de schuldeiser zich niets gelegen laten liggen aan de regels die de professioneel acterende incassopartijen in acht (dienen te) nemen. Onbedoeld wordt langs die weg de positie van de schuldenaar dan (sterk) verzwakt hetgeen – naar wij aannemen – toch niet de bedoeling kan zijn van de Minister. Buitengerechterlijke incassokosten dienen te voldoen aan de beginselen van transparantie en verhouding tot de schuld in kwestie.

Er is op geen enkele wijze in de nota voorzien hoe het toezicht op de juiste naleving van hetgeen zal moeten worden vastgesteld, wordt voorgesteld. Een hiaat, dat zeker dient te worden gevuld.

5.

Hoewel wij de insteek van de eenvoud dat bij het berekenen van de genormeerde incassokosten de hoofdsom als uitgangspunt moet worden genomen, begrijpen, wordt de juistheid ervan door ons wel in twijfel getrokken.

Op het moment van uit handen geven wegens betalingsverzuim van een vordering is zeer wel te bepalen van welk rentebedrag sprake is. Zeker richting de schuldeiser – die reeds langer heeft moeten wachten op nakoming van de verbintenissen waartoe zijn schuldenaar verplicht is – lijkt ons dit ook een juister uitgangspunt. De rente is een onlosmakelijk onderdeel van de vordering en vermogensschade, op welk component van de vordering de buitengerechterlijke incassowerkzaamheden zich eveneens dienen te richten.

Het gaat er bij het vaststellen van een wettelijke regeling omtrent incassokosten immers mede om dat wanbetaling (meer) wordt teruggedrongen dan thans het geval is. Wanbetaling zorgt voor zware administratieve en financiële lasten voor het bedrijfsleven. Bovendien is het een belangrijke oorzaak van insolventie bij schuldeisers, die een bedreiging voor de overlevingskansen van ondernemingen vormt en talrijke arbeidsplaatsen verloren doet gaan. Voorkomen moet worden dat de schuldeiser als deugdelijk presterende contractant met de schade blijft zitten die wordt veroorzaakt door de wanbetaling.

Mede in dat licht is dan ook te verwachten dat een berekening van incassokosten over de verschuldigde hoofdsom én de alsdan verschuldigde (wettelijke dan wel handels-)rente meer recht doet aan de schuldeiser.

6.

De keuze om in de incassokosten geen BTW op te nemen *sec*, valt te begrijpen vanuit de sterke wens om een zo eenvoudig mogelijke regeling neer te leggen. Het zal er echter direct toe leiden dat de schuldeiser achterblijft met schade die *niet* wordt vergoed! Het niet kunnen verhalen van de BTW door niet-BTW-plichtige schuldeisers komt ons dan ook onjuist voor. Er worden ook geen redenen aangevoerd voor deze afwijkende stellingname. Bovendien wordt daarmee ook het principe 'de vervuiler betaalt', zoals door de VVCM/VCMB wordt aangehangen, losgelaten. Wij zijn dan ook van mening dat de BTW wel verhaalbaar dient te zijn op de schuldenaar, dan wel dienen de incassokosten op een hoger bedrag te worden vastgesteld.

In het kader van de overeenkomst die aan de vordering ten grondslag ligt, zal een schuldenaar redenen hebben te kiezen voor een professionele schuldeiser, wiens werkzaamheden en diensten met BTW zijn belast. Het geeft de schuldenaar veelal de nodige garanties en waarborgen voor de uitvoering van de verplichtingen die voor de schuldeiser voortvloeien uit de overeenkomst. Daarmee is vergoeding van de BTW over de te maken incassokosten, zodra betaling door de schuldenaar uitblijft, onlosmakelijk verbonden.

7.

De staffel, zoals neergelegd in het *incassoadvies* was gebaseerd op de staffel van Rapport Voorwerk II, met dien verstande dat de ongelijkheid die lag besloten in deze staffel werd ondervangen. Het verschil tussen de thans in het wetsvoorstel opgenomen staffel en de staffel zoals neergelegd in het *incassoadvies*, is niet noemenswaardig. Echter, het belang dat de consument ook wordt beschermd tegen buitensporige incassokosten bij vorderingen boven € 25.000 is hierboven reeds besproken. Ook het gevaar dat schuilt in een eigen interpretatie en rechtsongelijkheid bij de vaststelling van incassokosten voor vorderingen boven € 25.000 behoeft naar onze mening geen nadere uitleg.

Wij begrijpen de insteek om zaken eenvoudig te duiden volkomen; er moet echter voor worden gewaakt dat de kwestie dermate eenvoudig wordt aangevlogen dat daardoor de hele systematiek gaat wankelen.

Dientengevolge benadrukken wij het belang dat de staffel wordt uitgebreid én wordt voorzien in een splitsing in een tarief voor B2B en B2C, zoals neergelegd in het *incassoadvies*.

8.

Tot slot wensen de VVCM en VCMB op te merken dat in het wetsvoorstel weinig oog is voor de gevolgen van dit voorstel voor internationale incassoactiviteiten. Een voor Nederland als handelsnatie niet onbelangrijke component. Nog afgezien van het feit dat vorderingen op debiteuren in het buitenland al meer inspanningen en kosten met zich meebrengen, zou Nederland zich buiten de internationale orde plaatsen als zij met betrekking tot het regelen van de incassokosten zich niet zou aansluiten bij de uitgangspunten van de Richtlijn ter bestrijding van betalingsachterstanden (2000/35EG) dat alle redelijke kosten ter verkrijging van betaling, voor vergoeding in aanmerking dienen te komen.

Bijlage: Incassoadvies

VOORWOORD

Dit incassoadvies is bestemd voor minister E.M.H. Hirsch Ballin en wordt aangeboden door:

Vereniging van Credit Management (VVCN)

Verbond van Credit Management Bedrijven (VCMB)

Vereniging van Incasso-Advocaten (VIA), onderdeel van de NOvA

Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)

Maarsse, 29 mei 2009

INHOUD

1	Aanleiding voor dit advies	pagina 4
2	De uitgangspunten van het advies B2C en B2B	pagina 5
2.1	Voorkomen van het verergeren van schulden	pagina 5
2.2	Incassokosten zijn schadevergoeding: vervuiler betaalt	pagina 5
2.3	Redelijkheid en billijkheid: incassokosten moeten in verhouding staan	pagina 5
2.4	Transparantie	pagina 5
2.5	Geen extra beroep op rechterlijke macht	pagina 6
2.6	Efficiëntie incassoapparaat geen reden voor afwijzing kosten	pagina 6
2.7	Laatste waarschuwing	pagina 6
2.8	Onderscheid B2C en B2B vorderingen	pagina 6
3	Advies incassokosten B2C	pagina 7
3.1	Rekenvoorbeelden	pagina 8
3.2	Grafische weergave	pagina 8
4	Advies incassokosten B2B	pagina 9
4.1	Richtlijn 2000/35EG bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties	pagina 9
4.2	Richtlijn niet helder t.a.v. incassokosten	pagina 9
4.3	Wettelijke handelsrente hoger, incassokosten ook hoger	pagina 10
4.4	Redelijkheidstoets Voorwerk II in praktijk niet toegepast	pagina 10
4.5	Incasso complexer en meer internationaal	pagina 10
4.6	Het B2B advies van de werkgroep	pagina 11
4.7	Toelichting	pagina 12

1. AANLEIDING VOOR DIT ADVIES

In oktober 2008 publiceerden de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) en de MO Groep/Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening (W&MD) het rapport "Incassokosten, een bron van ergernis". De sociaal raadslieden concluderen dat er structureel veel mis is met de incassomarkt. Zowel schuldenaren als de spelers op de incassomarkt ondervinden nadeel van het gebrek aan wettelijke regels, toezicht en controle.

Het rapport kwam ter sprake in het Algemeen Overleg in de Tweede Kamer over preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting op 15 december 2008.

Minister E.M.H. Hirsch Ballin van het Ministerie van Justitie concludeerde dat de conclusies in het rapport van de sociaal raadslieden aanleiding zijn om te komen tot een wettelijke regeling voor de berekening van incassokosten. Deze regeling is bedoeld om het in rekening brengen van te hoge incassokosten tegen te gaan maar ook om duidelijkheid te scheppen wanneer welke kosten in rekening gebracht mogen worden.

De Vereniging van Credit Management (VVCN), het Verbond van Credit Management Bedrijven (VCMB), de Vereniging van Incasso-Advocaten (VIA), als onderdeel van de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) en de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) delen de conclusie van de minister. De vier organisaties hebben een werkgroep gevormd en komen met het volgende advies.

2. DE UITGANGSPUNTEN VAN HET ADVIES B2C EN B2B

Aan dit advies liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

2.1 Voorkomen van het verergeren van schulden

Schulden verergeren doordat enerzijds wettelijke maximumtarieven voor het berekenen van incassokosten ontbreken en anderzijds - analoog aan aanbeveling 2 in het rapport van de LOSR - dubbele kosten worden berekend, doordat grote schuldeisers als energie- en waterbedrijven eigen kosten rekenen alvorens de vordering uit handen wordt gegeven aan een incassobureau of gerechtsdeurwaarder. De schuldenaar wordt op deze wijze met zowel de eigen kosten van de schuldeiser als met de incassokosten belast.

Met inachtneming van de hierna genoemde uitgangspunten zorgt regulering voor beheersing van incassotarieven. Daar zijn zowel schuldenaren als schuldeisers bij gebaat. Met regulering wordt een halt toegeroepen aan de onduidelijkheden die beschreven zijn in het rapport "Incassokosten, een bron van ergernis".

2.2 Incassokosten zijn schadevergoeding: vervuiler betaalt

Wij delen de mening van de minister dat schuldeisers recht hebben op een redelijke vergoeding van hun kosten. Die kosten zijn bedoeld als schadevergoeding.

De gedachte dat men met een (niet-exorbitant) beding dat (mede) een poenale strekking heeft, schuldenaren tot naleving van hun verplichtingen mag aansporen, is door de wet in de art. 6:91 t/m 94 BW expliciet gelegitimeerd.

De praktijk wijst echter uit, dat de huidige regelgeving met betrekking tot incassokosten er niet toe heeft geleid, dat schuldenaren sneller betalen en betalingsachterstanden zijn teruggedrongen. Integendeel, schuldenaren voelen geen enkele prikkel om eerder te betalen en betalingsachterstanden worden groter.

Wanbetaling zorgt voor zware administratieve en financiële lasten voor het bedrijfsleven. Bovendien is het een belangrijke oorzaak van insolventie bij schuldeisers, die een bedreiging voor de overlevingskansen van ondernemingen vormt en talrijke arbeidsplaatsen verloren doet gaan.

Voorkomen moet worden dat de schuldeiser als deugdelijk presterende contractant met de schade blijft zitten die wordt veroorzaakt door de wanbetaling.

2.3 Redelijkheid en billijkheid: incassokosten moeten in verhouding staan

Wij delen ook de mening van de minister dat een hoog bedrag aan buitengerechtelijke incassokosten niet de juiste manier is om betaling door de schuldenaar te bevorderen. Bij het bepalen van de mate van redelijkheid van incassokosten is het wenselijk dat er een zodanige tariefstructuur tot stand komt dat de incasso-intermediairs geen aanvullende kosten aan de schuldeiser in rekening hoeven te brengen omdat de toegewezen incassokosten in voldoende mate de kosten dekken.

2.4 Transparantie

Er dient duidelijkheid te worden gecreëerd voor schuldenaren en schuldeisers. Daarmee komt ook een einde aan de thans bestaande rechtsongelijkheid, waarbij de ene schuldenaar wel wordt veroordeeld tot het betalen van incassokosten en de andere –een rechtbank verderop- niet. In het kader van transparantie dient ook vastgelegd te worden welke

buitengerechtelijke werkzaamheden het in rekening brengen van incassokosten rechtvaardigen.

2.5 Geen extra beroep op rechterlijke macht

De hiervoor genoemde transparantie voorkomt procedures waarbij alleen de doorbelasting van incassokosten in het geding zijn en daarmee een extra belasting van het gerechtelijk apparaat vormen.

2.6 Efficiëntie incassoapparaat geen reden voor afwijzing kosten

Ook als aanmaningen worden aangemaakt en verzonden “met één druk op de knop” blijft het zo dat er vaak aanzienlijke bedragen gemoeid zijn (geweest) met het verwezenlijken, in stand houden en gebruiksgereed krijgen van het apparaat waarin de bedoelde knop zijn plaats vindt, inclusief degene(n) die de knop (en de telefoon) moet(en) bedienen. Het moge weliswaar min of meer ingeburgerd zijn om dergelijke kosten als “algemene kosten” uit de “algemene middelen” te bestrijden, maar met A.-G. Huydekoper (zie HR 11-07-03, NJ '03, 566) onderschrijft de werkgroep dat die kosten voor vergoeding in aanmerking zouden moeten komen.

2.7 Laatste waarschuwing

Gestimuleerd moet worden dat schuldeisers aan hun schuldenaren de gelegenheid geven om hun vordering zonder bijkomende kosten te voldoen alvorens de vordering ter incasso uit handen wordt gegeven. Het is immers goed om ook andere prikkels te overwegen dan het steeds verder opvoeren van de incassokosten.

2.8 Onderscheid B2C en B2B vorderingen

De werkgroep is van oordeel, dat er een onderscheid gemaakt dient te worden voor wat betreft de wettelijke regeling ter zake buitengerechtelijke incassokosten die gelden bij incassozaken tegen ondernemingen en (semi)overheidsinstanties (B2B) en incassozaken tegen consumenten (B2C). Dit in navolging op de afzonderlijke wettelijke regeling die inmiddels ook is vastgelegd in artikel 6: 119 a BW voor wat betreft de wettelijke handelsrente die verschuldigd is bij het te laat betalen van een handelsvordering. De wettelijke handelsrente ex artikel 6:119 a BW is een direct uitvloeisel van de Europese Richtlijn van 29 juni 2000 (2000/35EG) inzake de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransactie. Deze richtlijn is op 8 augustus 2000 in werking getreden.

Met nadruk wijst de werkgroep erop dat in de B2B-markt wordt gecontracteerd door partijen op basis van gelijkwaardigheid, er volledige contractsvrijheid op tal van punten bestaat en de schuldenaar vaak zelf ook overeenkomsten en algemene voorwaarden richting diens eigen schuldenaren hanteert.

3. ADVIES INCASSOKOSTEN B2C (Business-to-Consumer)

Dit hoofdstuk behandelt het advies van de werkgroep ten aanzien van de incassokosten bij incassozaken tegen consumenten (B2C).

De werkgroep adviseert regulering middels een incassostaffel. Een incassostaffel doet recht aan de door de minister ook gewenste redelijkheidsrelatie en geeft een maximering met differentiatie.

Een schuldenaar is incassokosten verschuldigd volgens onderstaande staffel, indien aan de navolgende voorwaarden wordt voldaan:

- A
1. Schuldenaar is in verzuim.
 2. De schuldeiser dient aan te kunnen tonen dat hij de in verzuim zijnde schuldenaar na het opeisbaar worden van de vordering van de schuldeiser een (laatste) aanmaning heeft gestuurd waarbij aan de schuldenaar een termijn van tenminste vijf werkdagen is gegeven om het opeisbare bedrag alsnog te voldoen. In deze aanmaning dient aan de schuldenaar te kennen worden gegeven dat bij uitblijven van betaling de vordering ter incasso uit handen zal worden gegeven waarbij (nogmaals, net als in de overeenkomst en/of de algemene voorwaarden, zulks derhalve ten overvloede, bij wijze van allerlaatste waarschuwing, wordt meegedeeld dat) alle daaraan verbonden kosten voor rekening van de schuldenaar komen.
 3. De schuldeiser heeft de openstaande vordering overgedragen aan een incasso-intermediair, die deze opdracht heeft ontvangen en werkzaamheden heeft verricht die er voor zorgen dat de ter incasso uit handen gegeven hoofdsom in het vermogen van de schuldeiser is gevloeid of zal vloeien. Schuldeiser moet kunnen aantonen dat hij schriftelijk heeft gesommeerd en moet eveneens aantonen dat hij er alles aan heeft gedaan dat de aanmaning de schuldenaar ook daadwerkelijk heeft bereikt.
- B
- Indien wordt voldaan aan het hiervoor gestelde onder sub 1 en 3, maar niet aan het gestelde sub 2, dan is schuldenaar een bedrag aan incassokosten verschuldigd ter hoogte van de helft van de hieronder te noemen staffel.
- C
- Indien partijen een ander bedrag aan incassokosten zijn overeengekomen, al dan niet middels toepasselijkheid van algemene voorwaarden, dat afwijkt van de staffel dan zullen deze overeengekomen incassokosten worden toegewezen. Uitsluitend in bijzondere omstandigheden kunnen deze kosten door de rechtspraak worden gematigd echter niet verder dan tot het volledige bedrag van de hiervoor genoemde staffel. De algemene voorwaarden kunnen alleen van invloed zijn op de hoogte van de incassokosten, maar niet op het moment waarop deze verschuldigd zijn. Daarvoor geldt de wettelijke regeling ter zake verzuim.

De werkgroep adviseert de volgende incassostaffel:

hoofdsom vordering:		incasso%	minimum incassokosten	maximum incassokosten
over de eerste	€ 3.000,00	15,00%	€ 45,00	€ 450,00
over de volgende	€ 3.000,00	10,00%		€ 750,00
over de volgende	€ 4.000,00	6,00%		€ 990,00
over de volgende	€ 30.000,00	2,50%		€ 1.740,00
over de volgende	€ 40.000,00	1,00%		€ 2.140,00
over de volgende	€ 420.000,00	0,50%		€ 4.240,00
over de volgende	€ 500.000,00	0,30%		€ 5.740,00

daarboven		0,00%		
-----------	--	-------	--	--

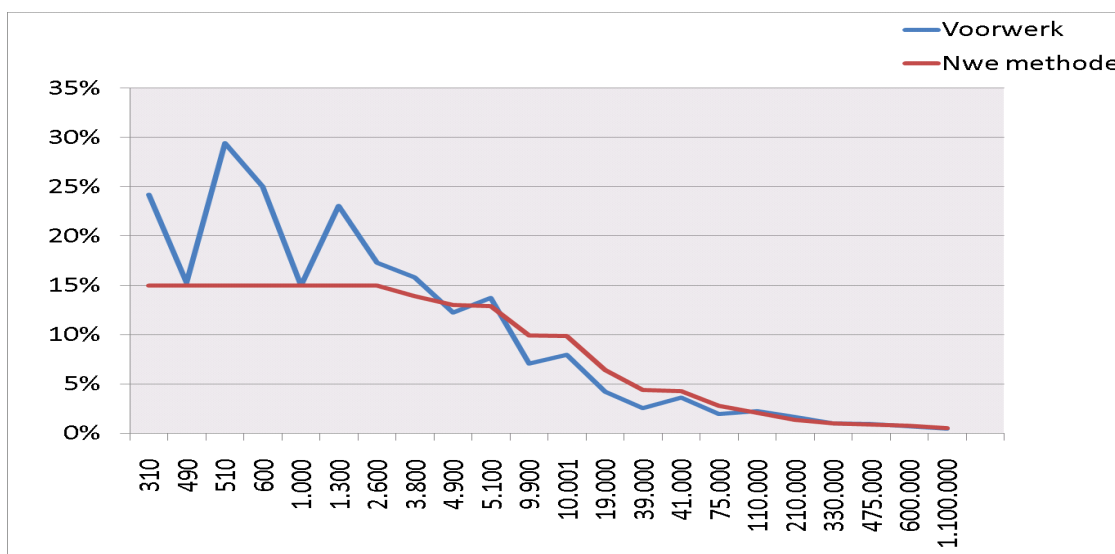
3.1 Rekenvoorbeelden

Hiernavolgend enkele rekenvoorbeelden, vergeleken met de huidige tarieven van Voorwerk II:

hoofdsom	Voorwerk II	%	nieuwe methode	%
€ 310,00	€ 75,00	24,19%	€ 46,50	15,00%
€ 490,00	€ 75,00	15,31%	€ 73,50	15,00%
€ 510,00	€ 150,00	29,41%	€ 76,50	15,00%
€ 600,00	€ 150,00	25,00%	€ 90,00	15,00%
€ 1.000,00	€ 150,00	15,00%	€ 150,00	15,00%
€ 1.300,00	€ 300,00	23,08%	€ 195,00	15,00%
€ 2.600,00	€ 450,00	17,31%	€ 390,00	15,00%
€ 3.800,00	€ 600,00	15,79%	€ 530,00	13,95%
€ 4.900,00	€ 600,00	12,24%	€ 640,00	13,06%
€ 5.100,00	€ 700,00	13,73%	€ 660,00	12,94%
€ 9.900,00	€ 700,00	7,07%	€ 984,00	9,94%
€ 10.001,00	€ 800,00	8,00%	€ 990,03	9,90%
€ 19.000,00	€ 800,00	4,21%	€ 1.215,00	6,39%
€ 39.000,00	€ 1.000,00	2,56%	€ 1.715,00	4,40%
€ 41.000,00	€ 1.500,00	3,66%	€ 1.750,00	4,27%
€ 75.000,00	€ 1.500,00	2,00%	€ 2.090,00	2,79%
€ 110.000,00	€ 2.500,00	2,27%	€ 2.290,00	2,08%
€ 210.000,00	€ 3.500,00	1,67%	€ 2.790,00	1,33%
€ 330.000,00	€ 3.500,00	1,06%	€ 3.390,00	1,03%
€ 475.000,00	€ 4.500,00	0,95%	€ 4.115,00	0,87%
€ 600.000,00	€ 4.500,00	0,75%	€ 4.540,00	0,76%
€ 1.100.000,00	€ 5.500,00	0,50%	€ 5.740,00	0,52%

3.2 Grafische weergave

Om het beeld tenslotte volledig te hebben geven wij hierbij in een grafiek weer wat de effecten zijn van ons voorstel ten opzichte van de tarieven van Voorwerk II:



4. ADVIES INCASSOKOSTEN B2B (Business-to-Business)

Dit hoofdstuk behandelt het advies van de werkgroep ten aanzien van de incassokosten bij incassozaken tegen bedrijven (B2B).

In aanvulling op de uitgangspunten genoemd in hoofdstuk 2 van dit advies, gelden ten aanzien van de incassokosten B2B op de volgende uitgangspunten.

4.1 Richtlijn 2000/35EG bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties

Het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie hebben op 29 juni 2000 richtlijn 2000/35EG betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties vastgesteld. Deze richtlijn (hierna: de Richtlijn) is op 8 augustus 2000 in werking getreden.

De Richtlijn beoogt (onder andere) ervoor te zorgen dat er sneller wordt betaald binnen de Europese Unie. De Richtlijn is gebaseerd op een onderzoek dat in 1999 en 2000 is ingesteld door de Europese commissie en uit welk onderzoek blijkt dat het slechte betalingsgedrag in Europa jaarlijks een schadepost van 23,6 miljard euro oplevert en 450 duizend arbeidsplaatsen kost. Sedertdien zijn er geen nieuwe cijfers bekend, maar de verwachting is dat de cijfers in de afgelopen jaren verder zijn verslechterd.

In de considerans van de richtlijn wordt gesteld, dat als gevolg van buitensporige betalingstermijnen en betalingsachterstand zware administratieve en financiële lasten op het bedrijfsleven drukken.

In de considerans wordt voorts overwogen, dat betalingsachterstand een vorm van contractbreuk is die door lage interest op achterstallige betaling en/of traag verlopende invorderingsprocedures voor schuldenaren financieel aantrekkelijk is geworden: een ingrijpende verandering is nodig om de tendens te keren en om er voor te zorgen dat de gevolgen van betalingsachterstand ontmoedigend werken.

In de richtlijn (artikel 3 lid 1 sub e) is bepaald:

“tenzij de schuldenaar niet verantwoordelijk is voor de betalingsachterstand, de schuldeiser aanspraak heeft op een redelijke schadeloosstelling door de schuldenaar voor alle relevante invorderingskosten ontstaan door diens betalingsachterstand. Dergelijke invorderingskosten moeten voldoen aan de beginselen van transparantie en in verhouding staan tot de schuld in kwestie. De lidstaten kunnen met inachtneming van de bovengenoemde beginselen een maximumbedrag vaststellen voor de invorderingskosten voor diverse schuld niveaus”.

In het advies van de Raad van State aan de Tweede Kamer is te lezen dat de Richtlijn de praktijk van te late betaling bij handelstransacties beoogt tegen te gaan, maar dat het een minimumharmonisatie betreft: volgens art. 6, tweede lid, van de Richtlijn mag worden afgeweken in het voordeel van de schuldeiser.

4.2 Richtlijn niet helder t.a.v. incassokosten

De regeling met betrekking tot de wettelijke rente voor handelstransacties is, naar het oordeel van de werkgroep, niet ingewikkeld: als de hoofdsom vaststaat kan daarover de rente worden berekend vanaf het moment van verzuim, dat automatisch intreedt na het vervallen van de factuur (of bij gebreke van een termijn: 30 dagen na ontvangst van de factuur). Hier heeft de Richtlijn voorzien in een deugdelijke regeling, echter niet voor buitengerechtigde incassokosten. De richtlijn geeft louter aan, dat de schuldeiser gerechtigd

is de redelijke kosten aan de schuldenaar door te belasten en laat de concrete invulling hiervan over aan de individuele lidstaten. In Nederland is ervoor gekozen om de bestaande wet- en regelgeving op dit punt niet aan te passen.

4.3 Wettelijke handelsrente hoger, incassokosten ook hoger

De wettelijke handelsrente die geldt bij zakelijke transacties ligt aanzienlijk hoger dan de wettelijke rente die aan schuldenaren in rekening kan worden gebracht. De wettelijke handelsrente ex artikel 6:119 a BW is een direct uitvloeisel van de Richtlijn.

Naar analogie dat bij handelstransacties een hoger rentepercentage verschuldigd is, dienen naar het oordeel van de werkgroep de incassokosten bij handelstransacties eveneens hoger te zijn dan bij een vordering op een schuldenaar.

Een zakelijke schuldenaar neemt als ondernemer deel aan het handelsverkeer en in het handelsverkeer is ook gebruikelijk dat er een sanctie staat op te laat betalen. Zulks behoort tot het normale ondernemersrisico, immers: contract is contract. In de meeste gevallen hebben alle ondernemers (of ze nu schuldeiser of schuldenaar zijn) de verschuldigdheid van incassokosten geregeld in contracten en/of algemene voorwaarden.

4.4 Redelijkheidstoets Voorwerk II in praktijk niet toegepast

Hoewel de theorie aardig lijkt, blijkt de huidige redelijkheidstoets van Voorwerk II in de praktijk niet te werken: uit jurisprudentie blijkt dat in het merendeel van de gevallen de redelijkheid in het geheel niet wordt getoetst. Er wordt niet naar de onderbouwing van de buitengerechtigde incassokosten gekeken, althans uit de vrijwel standaard motivering in de uitspraken valt dat dan niet af te leiden. De huidige dubbele redelijkheidstoets werkt ook nog eens in de hand dat er onnodig extra veel wordt gesommeerd alvorens er wordt geprocedeerd.

4.5 Incasso complexer en meer internationaal

Bij vorderingen van bedrijven op bedrijven (B2B incasso) komen er steeds meer disputen voor, althans die worden al dan niet terecht opgeworpen, niet zelden om een mistgordijn op te werpen teneinde uitstel van betaling te bewerkstelligen en daarmee een oplossing te zoeken voor een bestaand liquiditeitsprobleem. Daardoor wordt de incassowerkzaamheden steeds complexer, nog afgezien van het steeds meer internationaal worden van de incassowereld, en dient er sprake te zijn van maatwerk bij de incasso-intermediair.

Ter toelichting het volgende voorbeeld: onder het B2B incasso valt immers ook het incasseren van (al dan niet terecht) betwiste vorderingen op een Italiaanse schuldenaar, waarbij vervolgens vanwege de procesrechtelijke regels een procedure in Nederland plaatsvindt en Nederlands recht van toepassing is. Ook in die gevallen dient de Nederlandse rechter zich uit te laten in het kader van het toewijzen van buitengerechtigde incassokosten. Deze gevallen doen zich steeds vaker voor, omdat we naar een groot (en in bepaalde opzichten grenzeloos) Europa aan het toewerken zijn.

Het kan naar de mening van de werkgroep niet zo zijn dat in een dergelijke internationale dispuutzaak eenzelfde bedrag aan buitengerechtigde incassokosten door de Nederlandse rechtspraak wordt toegewezen als in het geval dat er sprake is van (bijvoorbeeld) een (relatief standaard) vordering van een telecombedrijf op particulieren.

4.6 Het B2B advies van de werkgroep

De werkgroep adviseert de volgende regeling en staffel.

Een schuldenaar is incassokosten verschuldigd volgens onderstaande staffel indien aan de navolgende voorwaarden wordt voldaan:

- A
1. Schuldenaar is in verzuim (te beoordelen naar Nederlands recht).
 2. Schuldenaar is een zakelijke ondernemer in de zin van art. 2 lid 1 van de Richtlijn, derhalve een ondernemer waarop in Nederland het regiem van de wettelijke handelsrente van toepassing is.
 3. Schuldenaar is aangeschreven door een door de schuldeiser ingeschakelde externe incasso-intermediair en deze incasso-intermediair heeft werkzaamheden verricht voordat de ter incasso uit handen gegeven hoofdsom in het vermogen van de schuldeiser is gevloeid.
 4. De schuldeiser dient aan te tonen dat hij aan de in verzuim zijnde schuldenaar na het opeisbaar worden van de vordering een (laatste) aanmaning heeft gezonden, waarbij aan de schuldenaar een termijn van tenminste vijf werkdagen is gegeven om het opeisbare bedrag alsnog te voldoen. In deze sommatie dient aan de schuldenaar te kennen worden gegeven dat bij uitblijven van betaling de vordering ter incasso uit handen zal worden gegeven waarbij (nogmaals, net als in de overeenkomst en/of de algemene voorwaarden, zulks derhalve ten overvloede, bij wijze van allerlaatste waarschuwing, wordt meegedeeld dat) alle daaraan verbonden kosten voor rekening van de schuldenaar komen.
Schuldeiser moet eveneens kunnen aantonen dat hij er alles aan heeft gedaan dat de aanmaning de schuldenaar ook daadwerkelijk heeft bereikt.
- B
- Indien wordt voldaan aan het hiervoor gestelde onder sub 1, 2 en 3 , maar niet aan het gestelde sub 4, dan is debiteur een bedrag aan incassokosten verschuldigd ter hoogte van de helft van de hieronder te noemen staffel.
- C
- Indien partijen een ander bedrag aan incassokosten zijn overeengekomen, al dan niet middels toepasselijkheid van algemene voorwaarden, dat afwijkt van de staffel dan zullen deze overeengekomen incassokosten worden toegewezen.
Uitsluitend in bijzondere omstandigheden kunnen deze kosten door de rechtspraak worden gematigd echter niet verder dan tot het volledige bedrag van de hiervoor genoemde staffel.
De algemene voorwaarden kunnen alleen van invloed zijn op de hoogte van de incassokosten, maar niet op het moment waarop deze verschuldigde zijn. Daarvoor geldt de wettelijke regeling ter zake verzuim.

De werkgroep adviseert de volgende incassostaffel:

Hoofdsom vordering		incassokosten %	minimum incassokosten
over de eerste	€ 10.000,00	15%	€ 50,00
over het meerdere tot	€20.000,00	10%	
over het meerdere tot	€ 40.000,00	5%	
over het meerdere tot	€ 100.000,00	3%	
over het meerdere		2%	

4.7 Toelichting

Middels deze regeling wordt gestimuleerd dat schuldeisers aan hun schuldenaren de gelegenheid geven om hun vordering zonder bijkomende kosten te voldoen alvorens de vordering ter incasso uit handen wordt gegeven. Het betreft derhalve geen (nieuwe) in gebreke stelling. Een in gebreke stelling is immers niet noodzakelijk omdat de schuldenaar al wettelijk in verzuim dient te zijn alvorens aanspraak gemaakt kan worden op incassokosten.

Het is om redenen van redelijkheid en billijkheid om deze waarschuwing uit te laten gaan en ervoor te zorgen dat de schuldenaar op deugdelijke wijze en op het juiste adres wordt aangeschreven.

Anderzijds zullen de incasso-intermediairs door deze regeling gestimuleerd worden om ervoor te zorgen dat een schuldeiser eerst nog de laatste aanmaning naar schuldenaar toestuurt.

Zeker indien het betalen van de openstaande vordering na een voorafgaande laatste aanmaning niet plaatsvindt, dan beoogt de voorgestelde regeling dat de schuldenaar in dat geval incassokosten volgens de staffel verschuldigd is, en zulks ervoor zal zorgen dat hij de volgende keer wel sneller en op tijd zal betalen om deze kosten te voorkomen.

In sub 3 wordt aangegeven dat de schuldeiser dient te bewijzen dat door de incasso-intermediar werkzaamheden zijn verricht voordat de ter incasso uit handen gegeven hoofdsom in het vermogen van de schuldeiser is gevloeid.

De ingeschakelde incasso-intermediar wordt hierdoor genoodzaakt om ervoor te zorgen dat schuldenaar de eerste aanmaning daadwerkelijk ontvangt; dit, in tegenstelling tot de gang van zaken bij vorderingen gelegen in de B2C-sector. Het voordeel van deze regeling is dat er in B2B-zaken geen spijkers op laag water worden gezocht door de (raadsliden van de) schuldenaar om de overdracht van de vordering aan de incasso-intermediar in twijfel te trekken. Vanaf het moment dat aangetoond kan worden dat er een aanvang is gemaakt met de incassowerkzaamheden en aan de overige voorwaarden is voldaan, zijn de kosten volgens de staffel verschuldigd.